

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Elektriciteit

Behandeld door

A.B. Melchers

T 070 379 6309

A.B.Melchers@minezk.nl

Datum

28/29/30-06-2021

Kenmerk

-

Kopie aan

Bijlage(n)

verslag

Omschrijving	Online consultatie tijdelijk opschalingsinstrument waterstof via elektrolyse
Voorzitter	Laureen Peskens
Vergaderdatum en -tijd	28 juni/29 juni/30 juni 2021, 10.00 uur – 11.30 uur
Locatie	Online, Teams
Aanwezig	28/6: ~ 50 gasten vanuit de sector 29/6: ~ 50 gasten vanuit de sector 30/6: ~ 45 gasten vanuit de sector EZK: Dirk van Hoorn, Anne Melchers RVO: John Neeft, Angela Juliaans-Goos, Gerhard Rinsma
Afwezig	-

1. Welkom & introductie

Laureen Peskens opent de sessie en deelt de spelregels.

2. Deel I: blik op het bredere waterstofbeleid

Dirk deelt waarom we bij elkaar komen. Duurzame waterstof is cruciaal voor onze klimaatdoelen en van groot belang voor een duurzaam verdienvermogen. Dirk verwijst hierbij naar de kabinetsvisie waterstof en opvolgende Kamerbrieven.

Er wordt gevraagd naar de effecten van de formatie op het instrumentarium. Dirk geeft aan dat de formatie onvoorspelbaar is, maar dat het instrument ontworpen is voor een vliegende start voor een nieuw kabinet als dat besluit tot een sterke impuls voor de ontwikkeling van de waterstofmarkt.

3. Deel II: inzoomen op het opschalingsinstrument

John deelt zijn presentatie waarin hij dieper ingaat op de kaders van het beoogde instrumentarium. De komende gesprekken met de Europese Commissie zijn bepalend voor het eindresultaat. Het voorstel dat EZK doet is gebaseerd op de kennis zoals vooral opgedaan tijdens de consultatie begin dit jaar. Doel is om een zo effectief mogelijk instrument te bouwen. Daarom is deze consultatie ook heel waardevol, nu kunnen we nog bijsturen.

Er worden veel vragen gesteld over de ontwerp vragen die voorliggen:

- Vraag: Waarom wordt er niet gerangschikt op euro/ton CO2 of op euro per kg waterstof?

Deze regeling is bedoeld om zoveel mogelijk ervaring op te doen bij het bouwen van elektrolyzers met meerdere partijen. Het gaat niet om zoveel mogelijk kilo's waterstof te produceren, we willen vooral dat er meerdere elektrolyzers worden gebouwd en daarom ook liefst zo veel mogelijk MW. Het aantal draaiuren willen we daarom niet van invloed laten zijn op de rangschikking. Elektrolyzers kunnen op verschillende manieren worden bedreven. Aan de ene kant kun je de elektrolyser zo flexibel mogelijk bedrijven, om gebruik te maken van goedkope elektriciteit en daarbij mogelijk ook curtailment van elektriciteit uit zon of wind tegengaan. Het aantal jaarlijkse vollasturen zal dan beduidend lager liggen dan 6000. Noem dit bedrijfsmodel 1. Een ander bedrijfsmodel 2 is om de elektrolyser zo stabiel mogelijk te laten draaien om de waterstofproductie zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de vraag van de afnemers van waterstof. De elektrolyser draait dan zo veel mogelijk vollasturen per jaar. Nadeel van bedrijfsmodel 2 is dat de gemiddelde prijs voor de ingekochte stroom hoger ligt dan bij model 1, terwijl het nadeel van bedrijfsmodel 1 is dat het veel lastiger is om productie en vraag van waterstof te matchen dan bij model 2. We zouden het liefst ervaring willen opdoen met beide bedrijfsmodellen. Bij rangschikking op euro/ton CO₂ of euro per kg waterstof maken projecten die volgens model 1 willen opereren weinig kans omdat de investeringskosten met veel minder kg'en waterstof moeten worden terug verdiend. Daarom lijkt ons voor deze eerste opschalingsregeling, waarin we ervaring willen opdoen met de bouw en het bedrijven van elektrolyzers, een rangschikking op basis van euro per MW geschikter. Samengevat is het antwoord dat we max. 6000 vollasturen mogelijk maken, maar uitdrukkelijk business cases die uitgaan van bijv. 3000 vollasturen niet willen uitsluiten.

- Waarom is er geen minimumaantal vollasturen bepaald?
Bij het voorlopige ontwerp hebben we geen rekening gehouden met een situatie waarin partijen hun productie tot een minimum zouden beperken, maar hier gaan we zeker over nadenken.
- Is de 50MW als bovenkant van de bandbreedte niet te groot?
De bandbreedte is gekozen op basis van de reacties op de eerdere, schriftelijke marktconsultatie. Vanwege de tendersystematiek verwachten we niet dat één project van 50 MW het gehele budget kan verbruiken.
- Op het idee of uitsluiten van HBE's een goed idee is wordt aangegeven dat dit juist ook nadelen met zich mee kan brengen (partijen die aangeven dat dan de business case niet rond kan komen).
Hierover ontvangen we graag nadere schriftelijke reacties.
- Oproep om de markt te laten bepalen voor hoeveel jaar een PPA (power purchase agreement) zou moeten worden afgesloten.
De voorwaarden inzake PPA's zijn bedoeld om het hernieuwbare karakter van de voor elektrolyse te gebruiken en gebruikte elektriciteit aan te tonen en zullen afhankelijk zijn van de eisen die de Europese Commissie stelt ten aanzien van het aantonen van het hernieuwbare karakter. De

gesprekken met de Europese Commissie moeten nog worden gevoerd, voor de komende gesprekken met de Europese Commissie is input van geïnteresseerde marktpartijen dan ook zeer welkom.

- Kennen netgekoppelde elektrolyzers niet het risico dat de groene energie uit andere landen kan komen?
De voorwaarde die we hier willen opnemen is dat de hernieuwbare energie uit Nederland komt. Door deze subsidie komt er meer vraag naar groene elektriciteit, dus daarmee stimuleer je extra productie in Nederland. De flexibiliteit van elektrolyzers helpt om het energiesysteem te verduurzamen door de productiepieken en -dalen op te laten vangen. Dit instrument is een eerste stap, in de toekomst zal de koppeling tussen energieproductie en waterstof strakker ingeregeld worden. De CO2 reductie op systeemniveau is belangrijk, het mag niet leiden tot meer CO2 uitstoot. Op de lange termijn is het de bedoeling dat waterstof volledig duurzaam zal zijn.
- Hoe wordt er omgegaan met waterstofopslag in het project?
Is als onderdeel nu geen afzonderlijke subsidiabele techniek, maar mag onderdeel uitmaken van een elektrolyseproject.
- Wat valt er allemaal wel binnen de subsidiabele kosten?
Alles wat hoort tot de scope van de elektrolyser en landt op de balans kan daar onderdeel van maken. Het gaat daarbij dan dus om de productie van groene waterstof (tot op de specificaties waarop deze wordt geleverd). Dus bijvoorbeeld de elektrolyser en demiwatervoorziening zijn subsidiabel, en ook eventuele waterstofzuivering en -compressie. Tube trailers maken onderdeel uit van de toepassing van waterstof en vallen dus buiten de scope, maar er zijn ook grijze gebieden (vb. infrastructuur op eigen terrein). Er is behoefte aan verdere uitwerking hiervan. Ook hier zijn de voorwaarden die de Europese Commissie in haar steunbeschikking stelt van groot belang. Los van de juridische afbakening van subsidiabele kosten wil EZK wel benadrukken dat partijen die meer kosten als subsidiabel opnemen in hun aanvraag daardoor ook lager scoren in de tender en dus minder kans maken op een subsidie.
- Op basis van de huidige uitgangspunten bij de regeling wordt door een aantal aanwezigen aangegeven dat openstelling Q1 2022 te vroeg komt.
Tijdens de consultatiesessies is aangegeven dat EZK en RVO zullen inventariseren hoeveel projecten er zullen zijn die tijdig over een (evt. nog niet onherroepelijke) WABO vergunning kunnen beschikken en die niet afhankelijk zijn van externe waterstoftransportleidingen en/of -opslag. Het resultaat van deze inventarisatie zou kunnen leiden tot uitstel van publicatie van de regeling tot openstelling voor maar een deel van het beschikbare budget.
- Er wordt ten slotte vaak aangegeven dat het nu nog niet makkelijk is om een vergunning te verkrijgen omdat er nog geen duidelijkheid is bij bevoegd gezagen over de beleidskaders van waterstof. Er wordt gewerkt aan een tijdelijk beleidskader. Dit is een belangrijk aandachtspunt om in

de gaten te houden in relatie tot de geplande eis dat er een WABO-vergunning afgegeven moet zijn bij de indiening van de subsidieaanvraag.

Er zijn in eerste instantie vier vragen gesteld aan deelnemers, later is daar een extra vraag bijgekomen.

1. Voor welke projecten is realisatie afhankelijk van het tijdig beschikbaar komen van infrastructuur (b.v. deel van de waterstof backbone)?
2. Welke projecten kunnen in maart 2022 over een WABO-vergunning beschikken?
3. We overwegen om stapeling met HBE's uit te sluiten, is dat inderdaad verstandig?
4. Wat is bij netkoppeling de meest geschikte termijn voor hernieuwbare stroomafnameovereenkomsten (PPA's), is dat 5 jaar, of anders?
5. Zijn er andere zaken die de subsidieaanvraag of projectrealisatie belemmeren?

Laureen verzoekt alle deelnemers om per email antwoord te geven op het emailadres waterstof@minezk.nl. De input ontvangen EZK en RVO liefst deze week, maar voor de zomervakantie is het antwoord ook welkom.

4. Deel III: verdere proces & planning

Anne deelt de planning zoals wij hopen hem te kunnen doorlopen.

5. Rondvraag & afsluiting

Alle deelnemers die zich via de RVO website hebben ingeschreven voor deze sessies worden via de mail op de hoogte gehouden van de voortgang van het proces en vervolgconsultaties. Zij die dat vanuit AVG oogpunt niet willen, kunnen dat aangeven. We verwachten dat na de zomer de voorlopige teksten geconsulteerd kunnen worden. Alle vragen, opmerkingen en nabranders zijn welkom op het emailadres waterstof@minezk.nl.